

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่กะปูลู
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA
THE STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF BAN MAE KHA POO
SCHOOL SAMOENG DISTRICT CHIANG MAI PROVINCE BASED ON
PDCA PROCESS



เกศรา ตุ่มคำ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2562

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

การศึกษากาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ผู้วิจัย

เกศรา ตุ่มคำ

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร.สนิท หาจตุรัส

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สนิท หาจตุรัส)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA
ผู้วิจัย : เกศรา ตุ่มคำ
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : อาจารย์ ดร.สนิท หาจตุรัส อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และ 2) เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครู โรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายกระบวนการ พบว่า ขั้นที่มีระดับการปฏิบัติงานน้อย คือ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) รองลงมา ขั้นที่มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง คือ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นการตรวจสอบ (Check)

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ที่ต้องคำนึงถึงของแต่ละด้าน คือ

2.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การประชุมวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แต่งตั้งคณะทำงาน งบประมาณ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ขั้นการวางแผน (Plan) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การเก็บรวบรวมข้อมูลควรนำจุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน เพื่อจัดทำแบบวัดผลประเมินผล ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติงานควรมีการปรับปรุงแก้ไข ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศควรจัดลำดับความสำคัญของการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) กำหนดกรอบการนิเทศควรมีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การปรับปรุงแก้ไขตามผลการนิเทศ เพื่อการวางแผนการนิเทศครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, กระบวนการ PDCA

The Title : The study of Academic Administration of Ban Mae Kha Poo School
Samoeng District Chiang Mai Province Based on PDCA Process

The Author : Kedsara Tumkham

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor
: Dr. Sanit Hajaturat Chairman

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine the contexts and problems of academic administration based on the PDCA Cycle of Ban Mae Kha Poo School in Samoeng district, Chiang Mai province, and to propose the academic administration guidelines based on the PDCA Cycle to the school. The population involved in this study was 26 school administrators, school committee members and teachers in 2018. The research instruments consisted of a questionnaire, an interview, and a focus group discussion record. The data were statistically analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research results are summarized as follows.

1. For the academic administration contexts of the school, the overall operations were at a moderate level. When each cycle was considered, it was found that the Act cycle was at a low level, whereas the Do and Check cycles were at a moderate level.

2. The academic administration guidelines of the school should be based on each cycle as follows.

2.1 For the school curricula, the Plan cycle included planning; defining goals, vision and mission; establishing operational committees; and allocating budget. The Do cycle included implementing the plans. The Check cycle included implementing the curricula and collecting data about strengths and weaknesses from the implementation of the curricula. The Act cycle included assessing the curricula whether they were in line with and suitable for the school contexts.

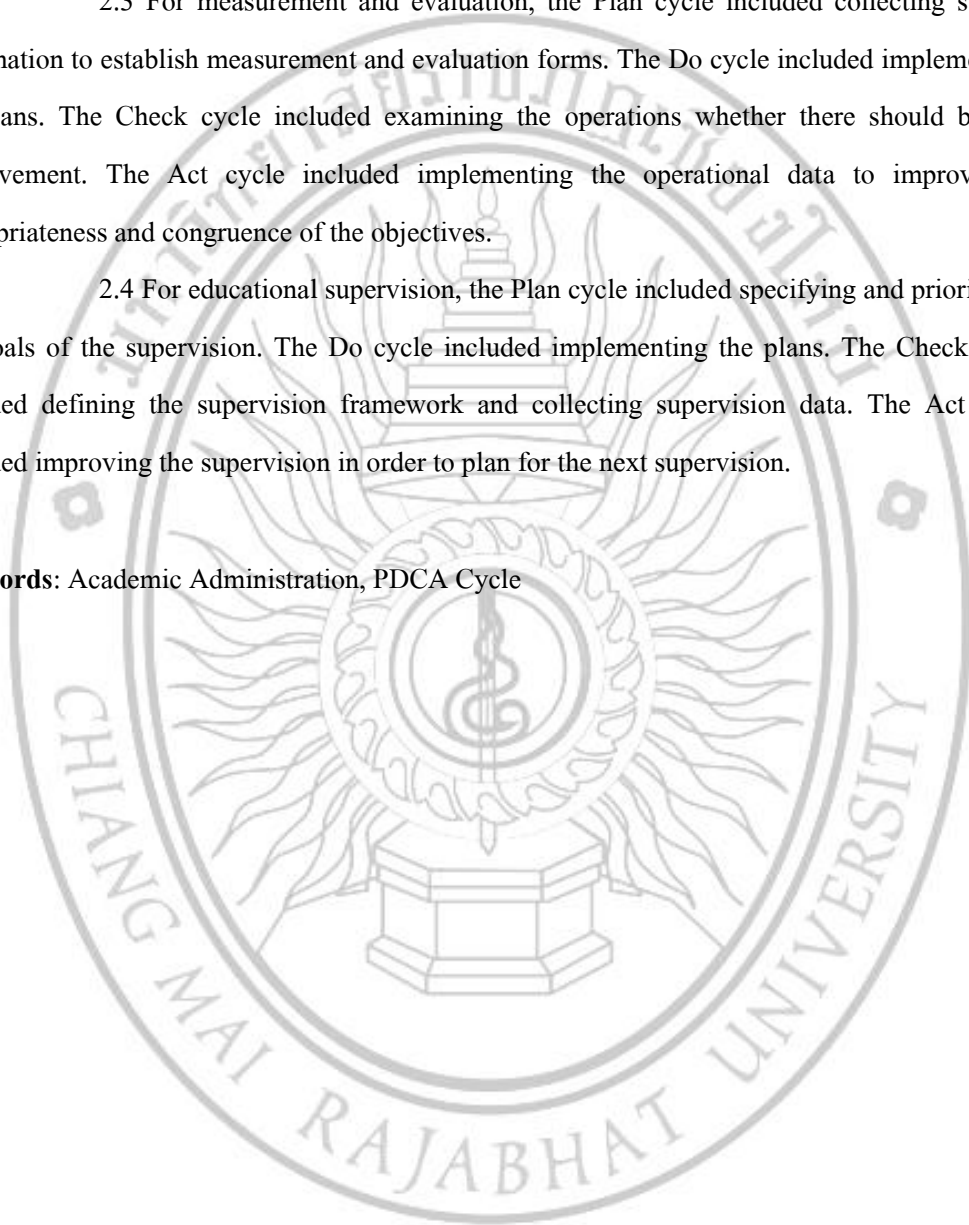
2.2 For the instructional management, the Plan cycle included analyzing the school curricula and establishing learning management plans. The Do cycle included teachers conducting

learning activities according to the learning management plans. The Check cycle included supervising and monitoring the teaching and learning management. The Act cycle included collecting the data on strengths and weaknesses from the supervision in order to improve the instructional management

2.3 For measurement and evaluation, the Plan cycle included collecting student information to establish measurement and evaluation forms. The Do cycle included implementing the plans. The Check cycle included examining the operations whether there should be any improvement. The Act cycle included implementing the operational data to improve the appropriateness and congruence of the objectives.

2.4 For educational supervision, the Plan cycle included specifying and prioritizing the goals of the supervision. The Do cycle included implementing the plans. The Check cycle included defining the supervision framework and collecting supervision data. The Act cycle included improving the supervision in order to plan for the next supervision.

Keywords: Academic Administration, PDCA Cycle



กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.สนิท หาจตุรัส อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนะรวมทั้งการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา หมั่นแจ่ม อาจารย์ผู้สอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์สินี ชมพุกำ อาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นายกำธร จันทร์สุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะลงนอก จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะ ตรวจสอบ พิจารณาแก้ไขเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ ตลอดจน ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู โรงเรียนบ้านแม่แว ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนบ้านริมใต้ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนบ้านแม่สา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ ในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวและนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ให้กำลังใจในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าประโยชน์อันพึงมี จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา บุรพจารย์ตลอดจน ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระนี้ คงเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาด ผู้ศึกษาขออภัยมา ณ ที่นี้

เกศรา ตุ่มคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	๗
ABSTRACT	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๑๑
สารบัญภาพ	๑๒
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารสถานศึกษา.....	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวงจร	
คุณภาพ (PDCA)	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
กรอบแนวคิดในการวิจัย	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ	
โรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	
ตามกระบวนการ PDCA	23
ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	
ตามกระบวนการ PDCA	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	
ตามกระบวนการ PDCA	30
ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน บ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	
ตามกระบวนการ PDCA	45
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	72
ประวัติผู้วิจัย	76
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือในการวิจัย	78
ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ.....	79
ภาคผนวก ค เครื่องมือเพื่อค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	84
ภาคผนวก ง ภาพการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เสนอแนะแนวทาง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	30
4.2	แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	32
4.3	แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพ การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน บ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	34
4.4	แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพ การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	36
4.5	แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพ การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	38
4.6	แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA	40
4.7	ค่าร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	41
4.8	ค่าร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านการจัดการเรียนการสอน	42
4.9	ค่าร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านการวัดผลประเมินผล	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10	คำร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านการนิเทศการศึกษา 44
4.11	เสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ 52
4.12	เสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ 55
4.13	เสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ 57
4.14	เสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ 60

ฉ

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	22



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานด้านวิชาการเป็นงานซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการนิเทศการศึกษา เป็นต้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, น. 29 - 30) ซึ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับ งานวิชาการถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะการบริหารงานวิชาการก็เพื่อตอบสนองความสำเร็จของผลงานทางวิชาการหรือการจัดการเรียนการสอน โดยจุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติที่ต้องการ ดังนั้นการบริหารงานด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และวิธีการจัดการหรือบริหารงานวิชาการมักนิยมกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางงานวิชาการอย่างเต็มที่เพื่อให้มีเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) อันเป็นผลให้เกิดความรู้และวิธีการใหม่ ๆ ทำให้โรงเรียนก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง กระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงถือว่าเป็นเรื่องที่มีความท้าทายต่อความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

จากการศึกษาข้อมูลในเบื้องต้นพบว่า เทคนิคกระบวนการใหม่ในการบริหารการศึกษาที่เอื้อต่อกระบวนการบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการยกระดับคุณภาพของการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น คือ กระบวนการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผน P (Plan) คือ ขั้นตอนการวางแผน เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย การแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา การปฏิบัติ D (Do) คือ ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหาดตามแนวทางที่วางไว้ การตรวจสอบ C (Check) คือ ขั้นตอนการตรวจสอบและเปรียบเทียบผล และการปรับปรุงแก้ไข A (Act) คือ การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น หรือถ้าไม่มีปัญหา ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการทำงานในครั้งต่อไป เมื่อมีการวางแผน P (Plan)

การดำเนินงาน D Do) การตรวจสอบ C (Check) และเมื่อพบปัญหา ก็ทำการแก้ไขหรือปรับปรุง A (Act) การปรับปรุงก็เริ่มจากการวางแผนก่อนวนไปเรื่อย ๆ ซึ่งเรียกได้ว่าวงจรคุณภาพเป็นการทำงานที่ไม่มีที่สิ้นสุดวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เป็นวงจรที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนางานที่มีคุณภาพเมื่อได้ปฏิบัติงานจริง โดยมีการวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน จะทำให้งานเกิดความพร้อมและสามารถปฏิบัติได้จริงโดยการวางแผนงานต้องวางให้ครบ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาเป็นการวางแผนการศึกษาข้อมูล วิธีการ ความต้องการ ขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นการวางแผนแนวทางการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย ขั้นตอนการประเมินผล เป็นการวางแผนหรือเตรียมการประเมินอย่างมีระบบ และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใดก็ตามที่เกิดการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพที่เกิดขึ้น ก็จะเกิดวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) (จันทร์จิรา คำพวง, ม.ป.ป.)

โรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในปัจจุบัน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่งผลให้คุณภาพนักเรียนไม่เป็นที่พึงประสงค์ของครูผู้สอน ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา ดังปรากฏในรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O – NET) ปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 42.58 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 33.58 คะแนน รายวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 36.35 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 27.50 คะแนน รายวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 37.12 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 25.83 คะแนน และรายวิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 39.12 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 34.00 คะแนน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 48.29 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 38.06 คะแนน รายวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 30.45 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 23.41 คะแนน รายวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 26.30 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 21.41 คะแนน และรายวิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 32.28 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 28.00 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาและ

ปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA
2. ได้ข้อมูลสำหรับการใช้ในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนบ้านแม่จะปู ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตประชากร

ประชากรเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนบ้านแม่จะปู จำนวน 16 คน ทั้งหมดจำนวน 26 คน

ขอบเขตเนื้อหา

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ในการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา
2. ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เสนอแนะแนวทางการบริหารงานที่ได้จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(Best Practices) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ตามกระบวนการ PDCA

ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูล ปีการศึกษา 2561 ระหว่าง เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานวิชาการตามแนวคิดวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) ในการปฏิบัติงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

งานด้านหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และการบริหารจัดการหลักสูตรให้เหมาะสม การส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการปรับปรุงหลักสูตรตามความเหมาะสม

งานด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนตามสาระการเรียนรู้ การอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการสอนให้เพียงพอ มีการจัดห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน มีการจัดครูเข้าสอนแทนโดยมีการบันทึกการมอบหมายงาน และการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

งานด้านการวัดผลประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา การจัดหาและบริการวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการวัดผลประเมินผล การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การวางแผนและการทำปฏิทินการวัดผลประเมินผล การดำเนินการวัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย การกำกับติดตาม ตรวจสอบการวัดผลประเมินผล

งานด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา การวางแผนการนิเทศเพื่อดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบโดยจัดทำคู่มือการนิเทศภายใน วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ มีการกำกับติดตาม การนิเทศการศึกษา

วงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) หมายถึง กระบวนการบริหารงานในการบริหารงานวิชาการ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนการบริหารงานวิชาการ
2. การปฏิบัติ (Do) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนการบริหารงานวิชาการ
3. การตรวจสอบ (Check) หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการ
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) หมายถึง ขั้นตอนการนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุง แก้ไขการบริหารงานวิชาการ



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบุ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.3 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
 - 2.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 2.4.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2.4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.4.3 ด้านการวัดผลประเมินผล
 - 2.4.4 ด้านการนิเทศการศึกษา
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหาร

มีผู้ให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, น. 3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, น. 22) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สัมมา ธนินิธิ (2556, น. 37) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม และการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปดำเนินกิจกรรมร่วมกันโดยใช้ศาสตร์ และศิลป์ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย (2551, น. 4) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคม

บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด (2552, น. 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารขององค์การทางการศึกษาใช้ภาวะผู้นำในการระดมทรัพยากร และเทคนิคในการประยุกต์ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารมาใช้ในกิจการทางการศึกษา การพัฒนาองค์การทางการศึกษา และสมาชิกของสังคมให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และเป็นคนดีของสังคมตามเป้าหมายและนโยบายของประเทศ

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการกิจกรรม หรืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการศึกษา และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารสถานศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ต้องมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปในการทำกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

จันทร์านี สงวนนาม (2551, น. 48) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2551, น. 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สมาน อัสวภูมิ (2551, น. 271) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 22) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไหลหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร สถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องมือ ซึ่งความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการ ถ้ามองในด้านกระบวนการ ดำเนินการแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงการเรียน การสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุง การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีขึ้นและมี ประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สุภารัตน์ ชัยชนะ (2556, น. 36) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานการบริหารงานวิชาการอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานการเรียนการสอน มีการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนางานการเรียนการสอน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายของความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2551, น. 29) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ และเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารตามบทบาทหน้าที่ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการ ทำงานร่วมกับครูกระตุ้นให้คำแนะนำและประสานให้ครูทุกคน ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มอบหมายความรับผิดชอบไปให้ครูทุกคน ที่จะหาแนวทางหรือ วิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ การดำเนินการ หรือการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้อง กับการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 114) กล่าวว่า การบริหารงานในสถานศึกษา จะดำเนินไปด้วยดีต้องอาศัยบุคลากรในสถานศึกษา หากพิจารณาภารกิจหลักของสถานศึกษาก็คือ การจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษา ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ ครูอาจารย์ ที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษานั้นเอง ครูอาจารย์จึงเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในด้านการบริหารงานวิชาการจนมีคำกล่าวว่า ไม่มีครู ไม่มีโรงเรียน คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ ของครูอาจารย์ หากจะพิจารณาในแง่ของการลงทุนจะเห็นได้ว่า งบประมาณของสถานศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของการจัดการศึกษาทุกระดับเป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายของเงินเดือนครู

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญสูงสุด และเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายของกระบวนการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

อำนาจ มีสมทรัพย์ (2553, น. 32) กล่าวว่า กระบวนการบริหารวิชาการในโรงเรียนเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนครอบคลุมงานต่าง ๆ เป็นวงกว้าง การบริหารงานถ้าจะให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารและครูต้องทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555, น. 11) กล่าวว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ มี 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นวางแผน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัญหา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแผนการดำเนินการ

2. ขั้นปฏิบัติการ ได้แก่ การปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้

3. ขั้นประเมินผล ได้แก่ การควบคุมติดตามงาน และการประเมินผลตามแผนงานที่วางไว้

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางที่จะทำให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการไปถึงจุดหมายปลายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ให้ความหมายดังนี้

ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ (2550, น. 20) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาประเทศ เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคน ชุมชน สังคม เป็นการถ่ายทอดความรู้ การฝึกฝนอบรม สืบสานวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่ดีงาม และเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับครอบครัว ชุมชน ชาติและโลก การบำรุงรักษา

ชัยรัตน์ ผิวชัยภูมิ และคณะ (2551, น. 23) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนา เกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร โดยจัดให้มีเอกสาร หลักสูตร ทั้งนี้อาจทำโดยการฝึกอบรม การประชุมวางแผน ตลอดจนมีการประเมินติดตาม ด้าน การพัฒนาหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงต่อไป

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, น. 59 - 60) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามตรงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นด้วยความจำเป็นดังนี้

1. ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปทำให้ส่งผลต่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วยเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อทางการศึกษามีมากขึ้น จึงทำให้ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ

2. ปรังษญาการศึกษาที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย สืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ทำให้การศึกษาต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย เช่น จากการยึดครูเป็นศูนย์กลางต้องเปลี่ยนเป็นยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้อาศัยประสบการณ์ตรง ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทดลองฝึกงาน และเน้นกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ให้เรียนรู้้อย่างหลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียนดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรยังมีความจำเป็นเพิ่มขึ้น

3. ความต้องการของผู้เรียน ในปัจจุบันต้องเรียนรู้ในสิ่งที่มีความหมายกับตนเองมากยิ่งขึ้น การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อความอยู่รอดและความสงบสุขของชีวิตการจัดทำหลักสูตรการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน

4. ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เป็นความจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงสภาพของสังคมและวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของผู้เรียนในชุมชน เพื่อเขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม รู้จักรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม การจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

5. การพัฒนากระบวนการรูปแบบทางการศึกษาทำให้การจัดเนื้อหา วิธีการสอน รวมทั้งวัดผลและประเมินผลต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย เช่น การจัดการศึกษาทางไกล การศึกษด้วยตนเอง การใช้บทเรียนสำเร็จรูป การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การศึกษาด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เป็นต้น การปรับปรุงเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดวิธีการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลย่อมต้องการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 25) กล่าวว่า หลักสูตรยังมีความหมายแตกต่างกันตามผู้ใช้ คือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่าเป็นการจัด ประสบการณ์ทั้งมวลในสถานศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อผู้เรียนมีความรู้ ความหมายในการประกอบ อาชีพและดำรงชีวิต

2. ผู้สอนจะให้ความหมายของหลักสูตร ในลักษณะเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่วางแผนไว้กับการสอนของครู และประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ผู้เรียนจะให้ความหมายของหลักสูตรในสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้ ต้องเรียน ตามสถานศึกษา ตามที่ครูสอน

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานหลักสูตรสถานศึกษา ดังกล่าว สรุปได้ว่า งานหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรมีการพัฒนาอย่างมีระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

มีผู้ให้ความหมายด้านการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

ขวัญภา เจริญวัย (2550, น. 60) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่ครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ประกอบด้วย การจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การดำเนินงานการสอน การสอนซ่อมเสริม การจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การจัดและบริหารวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 151 - 161) กำหนดขอบข่ายของงานการเรียนการสอน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดประมวลการสอน หลักสูตรได้กำหนดรายวิชาเอาไว้ จึงเป็นหน้าที่ ของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการโดยความร่วมมือของฝ่ายวิชาการและครูอาจารย์ในการจัดทำประมวลการสอนหรือโครงการสอนรายวิชา จะเริ่มจากการวางแผนระยะยาวเป็นภาคการศึกษาแล้วจึงวางแผนระยะสั้นเป็นสัปดาห์ตามความเหมาะสมของสถานศึกษา

2. การจัดแผนการเรียนรู้ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด ตามความสนใจและความสามารถ แผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาให้เรียน มีวิชาบังคับ วิชาเลือกและวิชาเลือกเสรีอย่างมีจุดหมาย การจัดแผนการเรียนนี้สถานศึกษาแต่ละแห่งจะจัดแตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และครูผู้สอน

3. การจัดตารางสอน คือ ตารางกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ในหนึ่งสัปดาห์ ซึ่งต้องจัดให้ครบตาม โครงสร้างของหลักสูตร จำนวนนักเรียน เวลา ความรู้ความสามารถของครู การกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องสัมพันธ์กับเวลาและพัฒนาการของเด็ก

4. การจัดชั้นเรียนเป็นการแบ่งนักเรียนเข้าชั้นเรียน โดยแบ่งได้หลายวิธี ได้แก่ การจัดกลุ่มตามความรู้ความสามารถของนักเรียน การจัดแบ่งตามรายชื่อ จัดตามวิชาที่เป็นความสามารถพิเศษ และจัดแบบผสมผสาน

5. การจัดครูเข้าสอนเป็นการจัดให้ครูเป็นทั้งพี่เลี้ยงและผู้คอยแนะแนวทางที่ถูกที่ควร ครูต้องเป็นผู้มีความรู้และเป็นนักปกครองที่ดี สิ่งที่ควรคำนึง คือ ภาระงานของครูที่สถานศึกษามอบหมายให้รับผิดชอบ เช่น งานธุรการ งานเป็นกรรมการเฉพาะกิจ และงานอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องพิจารณาจัดแบ่งงานให้สมดุลกัน

6. การสอนซ่อมเสริม หมายถึง การสอนกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการสอนตามแผนปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนมี 4 ลักษณะ คือ สอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริมขณะทำการสอน การสอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว และการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่พลาดหรือเรียนรู้ได้เร็ว

7. การเลือกตำราเรียน คือ การเลือกตำราเรียนหรือแบบเรียนสำหรับใช้เป็นอุปกรณ์การสอนทั้งที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้และหนังสืออ่านประกอบ ซึ่งต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรเป็นสำคัญ

8. จัดทำคู่มือครู เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ส่งผลต่อการเรียนการสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

9. การจัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้เข้าใจถึงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามระเบียบสถานศึกษา

10. การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งข่าวสารและสารสนเทศของงานวิชาการ โดยเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอน

กฤษา รัตนวิจิตร (2554, น. 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การรับนักเรียนเข้าเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนวิชาและชั้นต่าง ๆ สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษา ห้องสมุด เอกสารตำราเรียน ตลอดจนกิจกรรมภายในโรงเรียนที่ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมในทางที่ดี

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานการจัดการเรียนการสอน ดังกล่าว สรุปได้ว่า งานการเรียนการสอน คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับครูและผู้เรียน ซึ่งมีหลากหลายงานได้แก่ การจัดกิจกรรมการสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดการชั้นเรียน การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้ควรมีการวางแผนที่ดี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดผลประเมินผล

มีผู้ให้ความหมายด้านการวัดผลประเมินผล ไว้ดังนี้

ช่อรัตรา เกสทอง (2551, น. 4) กล่าวว่า การวัดผลและการประเมิน หมายถึง กระบวนการวัดผลการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน การตรวจผลงาน และการทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 28 - 34) แบ่งการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิค การประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน เป็นต้น การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมในด้านใด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี รายภาค ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่า ส่งผลต่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนต้องพัฒนาในด้านใด ผลการประเมินระดับสถานศึกษา จะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงสร้าง หรือวิธีการจัดการเรียน การสอนตลอดจนเพื่อการทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกัน คุณภาพการศึกษาและรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาระ ความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบ มาตรฐานที่จัดทำขึ้น และดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบ ทบทวนข้อมูล จากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การรู้เรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องจัดให้ ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการใช้ข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้วางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้วางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบายของประเทศ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติ ที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

อนุกรรม สวณมะม่วง (2553, น. 8) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและนำผลการเรียนในระบบ นอกบบ และตามอรรถศาสตร์ที่ผู้เรียนสะสมไว้จากสถานศึกษาเดียวกัน หรือต่าง ๆ สถานศึกษาในประเทศ เป็นผลการเรียนส่วนหนึ่งของหลักสูตรในระดับใดระดับหนึ่งที่ผู้เรียนจะเข้าศึกษาต่อ

อุริสา รัตนวิจิตร (2554, น. 10) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการศึกษา หมายถึง การประเมินเนื้อหาสาระความรู้และทักษะในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรรวมทั้งการประเมินพัฒนาการ การประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีการและเกณฑ์เพื่อการวัดและประเมินผล

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานวัดผลประเมินผล ดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลเป็นดั่งบังชี้วัดความก้าวหน้าของผู้เรียนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการวัดผลและประเมินผลสามารถวัดผลประเมินผลได้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ

4. ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยจุดประสงค์ของการนิเทศนั้นเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของเด็กให้ก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ และเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีทางด้านวิชาการ จำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกัน เช่น หลักสูตร วิธีการสอน และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศติดตามเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน

ชัยรัตน์ ศิวชัยภูมิ และคณะ (2551, น. 38) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การศึกษาเป็นการกระตุ้นให้ครูได้ใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทางการสอนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

ปรับปรุง ส่งเสริมกระบวนการทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการชี้แนะ แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

จันทราณี สงวนนาม (2551, น. 71 - 72) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีกิจกรรมหรืองานที่สำคัญ เช่น การประชุม อบรมปฐมนิเทศ การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การศึกษาเอกสาร ตำรา ทางวิชาการ การให้คำปรึกษาหารือเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล การสนทนาทางวิชาการ การสาธิต การสอน การพาไปศึกษานอกสถานที่ การสัมมนา การจัดนิทรรศการ การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ชุมศักดิ์ อินทร์ชัย (2551, น. 218 - 223) กล่าวว่า การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาในปัจจุบันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารของแต่ละสถานศึกษาที่ร่วมมือกับคณะผู้สอนดำเนินการในขอบข่ายงานแล้วปรับปรุงงานให้บรรลุเป้าหมายขึ้นตามนโยบายของการจัดการศึกษา และเน้นความเป็นประชาธิปไตยมากกว่าการใช้อำนาจหรือเผด็จการและมีหลักการต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย หมายถึง ผู้บริหารและผู้นิเทศเป็นผู้นำประชาธิปไตย คำนึงถึงศักยภาพของบุคลากรทุกคนไม่ยับยั้งความคิดสร้างสรรค์
2. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยพฤติกรรมหรือนิสัย การร่วมมือประสาน หมายถึง การประสานความคิดโดยกระบวนการกลุ่มร่วมมือหาทางแก้ปัญหา
3. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องเป็นวิทยาศาสตร์ หมายถึง การแก้ปัญหาโดยใช้หลักเหตุผล ความจริง การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อได้ข้อเท็จจริง
4. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยหลักปรัชญาการศึกษา หมายถึง การยึดแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลักในการดำเนินงาน
5. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องสร้างสรรค์ หมายถึง การส่งเสริมให้มีความคิด รู้จักคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ นำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยหลักการประเมินให้ทราบผลที่ชัดเจน หมายถึง การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความรับผิดชอบและการควบคุมของการบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องควบคู่ไปกับระบบ หมายถึง การมอบหมายความรับผิดชอบแก่บุคลากรเป็นไปตามระบบ
8. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องยึดความเจริญเติบโตและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จุดมุ่งหมายสำคัญคือส่งเสริมการพัฒนาการของผู้เรียน

9. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับให้สอดคล้องกับความต้องการการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ด้านหลักสูตร กระบวนการสอน อุปกรณ์ และการกำหนดมาตรฐานต้องปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

อนุกรรม สนวนมะม่วง (2553, น. 8) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการร่วมมือของผู้นิเทศกับครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาที่กระตุ้นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพทันสมัยอยู่เสมอ อันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบรรลุสูงสุด

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ดังกล่าว สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการตรวจสอบการเรียนการสอนของครูว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด และเป็นเครื่องมือช่วยในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของครูให้มีการพัฒนาไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ ที่กล่าวมามี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านกานนิเทศสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการคือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีการดำเนินงาน การปรับปรุงงาน และการพัฒนางานการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีกระบวนการในการบริหารงาน 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ และขั้นประเมินผล

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA)

ความหมายของวงจรคุณภาพ (PDCA)

นรินทร์ เนาวประทีป (2540, น. 30) ให้ความหมาย การควบคุมคุณภาพ หมายถึง กระบวนการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ได้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดมาตรฐานไว้ รวมทั้งคอยติดตามแก้ไขไม่ให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมามีข้อบกพร่องเสียหาย

วรภัทร ภูเจริญ (2541, น. 27) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ หมายถึง ระบบการบริหารที่มีคุณภาพ เป็นที่รู้จักแพร่หลายระบบหนึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือประเมินผล (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วงจรคุณภาพต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่หยุดหย่อน

จาร์ส นองมาก (2545, น. 113 – 114) กล่าวถึง วงจรคุณภาพไว้ว่า เป็นวงจรการพัฒนาของ ดร.เอ็ดวาร์ด เดมมิง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน มีการพัฒนาเป็นวงต่อเนื่อง เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) (Plan – Do – Check – Act) แต่ละขั้นตอนมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติดังนี้

1. การวางแผน (Plan) เป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย แนวทาง การดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาและทรัพยากร ที่ต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุ

2. การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากการวางแผน โดยมีการอบรมผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามลักษณะงาน เวลา และภารกิจของแต่ละส่วนงาน โดยมีการนิเทศแนะนำ กำกับ ติดตาม เพื่อให้งานเป็นไปตามที่กำหนด

3. การตรวจสอบประเมินผล (Check) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานในเวลาหนึ่งว่างานสำเร็จมากน้อยแค่ไหน เค้นด้วยเพียงใด ถ้าเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังเอาไว้กับสิ่งที่ทำได้จริง การประเมินผลในขั้นตอนนี้ก็เพื่อต้องการทราบสภาพการดำเนินงานจริงว่าเป็นเช่นไร จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

4. การปรับปรุงงาน (Act) เป็นการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาต่อไป เช่น ถ้าผลการปฏิบัติในห้วงเวลาที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ให้เหมาะสมหรือถ้าผลการปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายแล้ว ในการดำเนินงานต่อไปจะได้ปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้องค์กรพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เป็นต้น

การดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ จะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง เมื่อปฏิบัติขั้นที่ 1 ให้ปฏิบัติต่อในขั้นที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ เมื่อเสร็จขั้นที่ 4 แล้วให้กลับมาเริ่มต้นที่ขั้นที่ 1 ปฏิบัติวนเวียนอยู่เช่นนี้

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความหมายของวงจรคุณภาพ (PDCA) ดังกล่าว สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) คือ กระบวนการที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan) 2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) 3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) 4. ขั้นตอนการปรับปรุง (Action) ซึ่งกระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนนี้จะปฏิบัติเป็นลูกโซ่คือปฏิบัติขั้นที่ 4 เสร็จก็จะเริ่มปฏิบัติขั้นที่ 1 ต่อ เป็นการปฏิบัติที่ไม่จบสิ้นจะมีการหมุนเวียนแบบนี้ไปตลอดจนกิจกรรมนั้นประสบผลสำเร็จสูงสุด

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวงจรคุณภาพ (PDCA) ดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการที่กล่าวมามี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศสถานศึกษา ซึ่งในการจัดการบริหารงานในแต่ละด้านจะต้องมี

บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปในการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยกิจกรรมในแต่ละด้านจะต้องมีกระบวนการในการบริหารโดยอาศัยหลักการทำงานของวงจรคุณภาพ (PDCA) มาช่วยในการบริหารจัดการ เพื่อให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิลวรรณ วัฒนา (2556) วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้งโรงเรียน มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 จำแนกตามสถานภาพและรูปแบบการจัดชั้นเรียน มีสภาพปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาปัญหา พบปัญหามากที่สุด ด้านบุคลากรขาดความรู้ในการบริหารงานวิชาการ รองลงมา ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร บุคลากรขาดทักษะในการปฏิบัติงาน การขาดงบประมาณในการพัฒนา และมีข้อเสนอแนะ คือ การจัดอบรม การทำคู่มือการปฏิบัติงาน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามอย่างต่อเนื่องโดยศึกษานิเทศก์ และการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนมาสนับสนุนการบริหาร

สมชาย ชูเลิศ (2553) วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามณฑลบุรี เขต 2 พบว่า ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศการสอน และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ และเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู และประสบการณ์ในการทำงานของครู ระดับของสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ระดับของการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

กาญจณี โชติสุข และกิตติยา ทองแถมมาก (2552) วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุดตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดย 3 อันดับแรก คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดย 3 อันดับแรกคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

สุณัฐชา ยวงคำ (2552) วิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 พบว่า จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีการดำเนินการมากที่สุดในทุกด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการส่งเสริมให้ครูได้มีการวิเคราะห์หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูจัดการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศการเรียนการสอนมีการจัดทำแผนการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการนิเทศ ด้านสื่อการเรียนการสอนและสื่อเทคโนโลยี มีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

สมศักดิ์ ชูช่วง (2551) วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุโขทัย เขต 2 พบว่า จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ประชาชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

ทักษิณ อารยะจารุ (2548) วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี พบว่า

การบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารในภาพรวมและทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข การบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานและขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรคุณภาพในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้ ปัญหาในขั้นตอนการวางแผน คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และการศึกษาดูงาน ปัญหาในขั้นตอนการ ปฏิบัติตามแผน คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดผลและประเมินผล ทำให้ไม่สามารถ จัดทำเอกสารการวัดผล ประเมินผลได้แนวทางแก้ปัญหา คือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม นิเทศ กำกับ ติดตาม เชิญวิทยากร มาให้ความรู้ และจัดหาเอกสารให้ศึกษาด้วยตนเอง ปัญหาในขั้นตอน การตรวจสอบ คือ ไม่มีการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาแนวทางแก้ปัญหา คือ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและ หน่วยงานระดับเหนือควรช่วยเหลือในการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาในขั้นตอนการ ปรับปรุงแก้ไข คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทาง แก้ปัญหา คือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม และหน่วยงานระดับเหนือควรช่วยเหลือในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

ประสิทธิ์ ดันมี (2548) วิจัยเรื่องการพัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจรการบริหารงาน คุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียนบ้านวังรวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า ผลการพัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ของโรงเรียน บ้านวังรวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีการตามวงจรการบริหาร งานคุณภาพ (PDCA) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นร่วมวางแผน (P) มีการทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ก่อนแล้วจึงมีการกำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนางานวิชาการ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนปีการศึกษา 2549 สูงกว่า ปีการศึกษา 2548 แล้วนำแนวทางการพัฒนา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

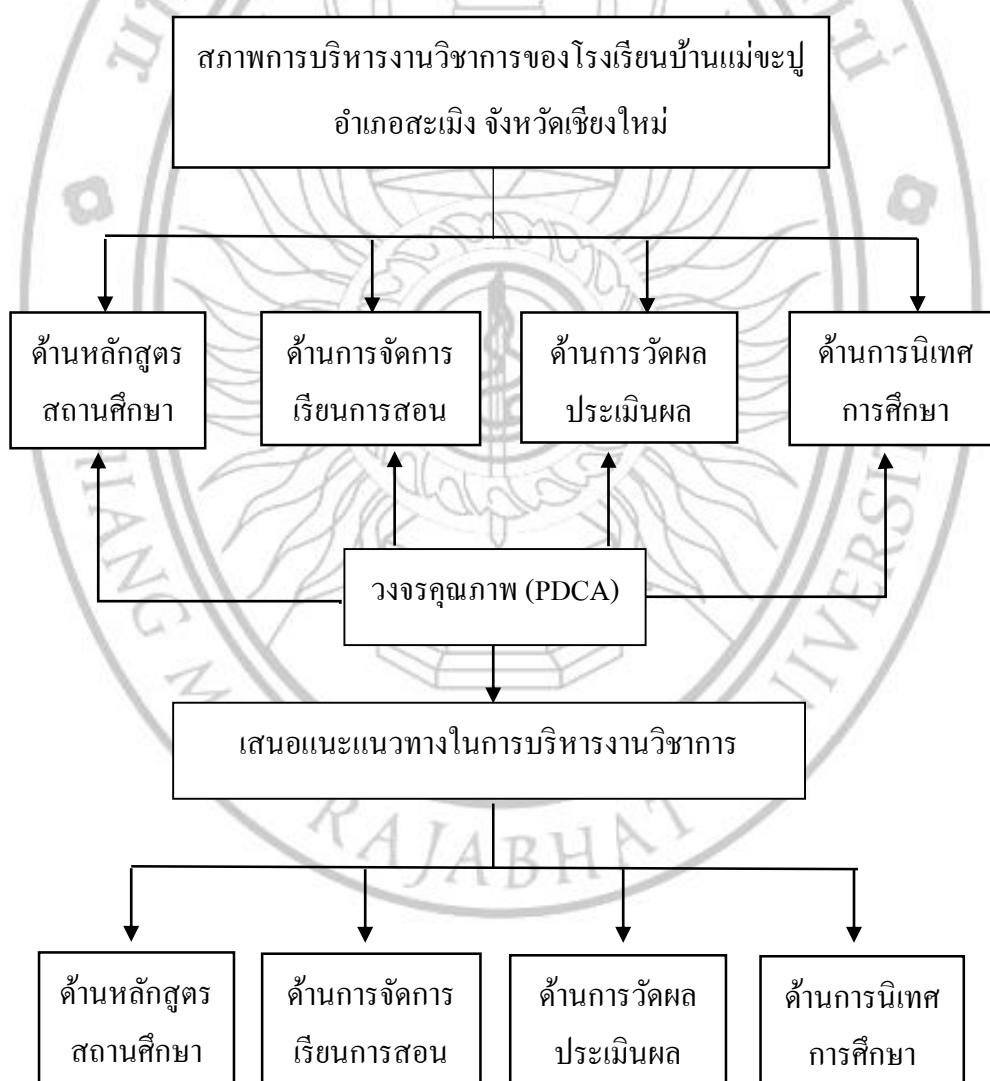
ขั้นที่ 2 ขั้นร่วมดำเนินการ (D) ให้ครูศึกษาดูงาน การเข้ารับการประชุมอบรม การจัดทำ ผลงานวิชาการ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนการสอน และการเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมประเมินผล (C) นักเรียนตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นร่วมปรับปรุง (A) ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายงานผลการพัฒนางานวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และได้แนวทางการปรับปรุงการพัฒนางานวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

หลังจากได้พัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพเดมिंग (PDCA) ของโรงเรียนบ้านวังรอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2549 สูงกว่า ปีการศึกษา 2548 และความพึงพอใจของครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)



ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ครั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เอกสารงานวัดผลประเมินผล และเอกสารการนิเทศสถานศึกษา

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ และครูโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวนทั้งสิ้นรวม 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็น (Feedback Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ การใช้วงจรคุณภาพ (PDCA)

ขั้นที่ 3 นำความรู้ที่ได้ในขั้นที่ 2 มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดและสร้างข้อคำถาม

ขั้นที่ 4 นำข้อคำถามที่ได้จากขั้นที่ 3 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 ไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์ทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดทำบันทึกข้อความเสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประสานการขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของประชากร จากแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 26 คน

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{f_i x 100}{f_N}$$

เมื่อ f_i คือ ความถี่ของข้อมูล
 f_N คือ ความถี่ของข้อมูลทั้งหมด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบุ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลระดับการปฏิบัติงาน

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ μ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 $\sum fx$ คือ ผลคูณระหว่างความถี่กับน้ำหนักของคำตอบ
 N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx^2$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของน้ำหนักของคำตอบ
 $\sum fx$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับน้ำหนักของคำตอบ
 N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ)

เกณฑ์ในการใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา กำหนดการแปลความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ยของคะแนน 5 ระดับ (สุภาพเพ็ญ จิระเศรษฐ์, 2542, น. 122) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย (μ) 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย (μ) 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย (μ) 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย (μ) 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย (μ) 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ
 วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{f_i \times 100}{f_n}$$

เมื่อ f_i คือ ความถี่ของข้อมูล
 f_n คือ ความถี่ของข้อมูลทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง
 จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี
 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เอกสารงานวัดผล ประเมินผล และเอกสารการนิเทศสถานศึกษาของ
 โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 เชียงใหม่ เขต 2

2. การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 (Best Practices) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
 จำนวน 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านริมใต้ 2) โรงเรียนบ้านแม่สา 3) โรงเรียนบ้านแม่ยาวห้า
 โดยเลือกโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 1 ข้อ โดยมีเกณฑ์
 การคัดเลือกดังต่อไปนี้

2.1 เป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการดำเนินงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา

2.2 เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

2.3 เป็นโรงเรียนประชารัฐ

2.4 เป็นโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง (sQip)

2.5 เป็นโรงเรียนพระราชทาน

ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามกระบวนการคุณภาพเดิม (PDCA) มีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ

3. แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ และครู โรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวนทั้งสิ้นรวม 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามกระบวนการ PDCA ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านริมใต้ 2) โรงเรียนบ้านแม่สา 3) โรงเรียนบ้านแม่ยั้งห้า

2. นำแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ยกร่างเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู

อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ

3. นำแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ยกร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อการปรับปรุงแก้ไข

4. จัดทำเป็นแบบเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำบันทึกข้อความเสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประสานขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนบ้านริมใต้ โรงเรียนบ้านแม่สา โรงเรียนบ้านแม่ยาวห้า และโรงเรียนแม่ชะปู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากร จากแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA โดยใช้การศึกษาเอกสาร แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผลประเมินผล
4. ด้านการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 2 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดผลประเมินผล
4. ด้านการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา นำเสนอดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (N = 26)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	12	46.15
2. หญิง	14	53.85
รวม	26	100.00
อายุ		
1. 22 – 26 ปี	2	7.69
2. 27 – 31 ปี	1	3.85
3. 32 – 36 ปี	4	15.38
4. 37 – 41 ปี	5	19.23
5. มากกว่า 41 ปี	14	53.85
รวม	26	100.00
ตำแหน่ง		
1. คณะกรรมการสถานศึกษา	8	30.77
2. ผู้บริหาร	1	3.85

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (N = 26)	ร้อยละ
3. หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ	1	3.85
4. ครู	16	61.53
รวม	26	100.00
วุฒิการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	30.77
2. ปริญญาตรี	10	38.46
3. ปริญญาโท	8	30.77
4. สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
5. อื่น ๆ ระบุ.....	0	0.00
รวม	26	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามหากจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.15 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 41 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมามีอายุ 37 – 41 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.23 มีอายุ 32 - 36 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.38 มีอายุ 22 - 26 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.69 และมีอายุ 27 – 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.85 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 61.53 รองลงมามีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.77 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 3.85 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมามีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 30.77 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ขะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษา และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล ดังนี้

μ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f แทน ค่าความถี่ของข้อมูล

N แทน จำนวนประชากร

นำเสนอ ดังตารางที่ 4.2 – 4.6

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพการปฏิบัติงาน วิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ขะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	(N = 26)		ระดับ การปฏิบัติงาน
		μ	σ	
ขั้นการวางแผน (Plan)		3.99	0.45	มาก
1	มีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตร อาเซียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและ หลักสูตรท้องถิ่น	4.42	0.50	มาก
2	มีการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไป ใช้	3.73	0.45	มาก
3	มีการวางแผนการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	3.81	0.40	มาก
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)		3.82	0.55	มาก
4	ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตร	4.19	0.40	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	(N = 26)		ระดับ การปฏิบัติงาน
		μ	σ	
	อาเขียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและ หลักสูตรท้องถิ่น			
5	นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	3.77	0.76	มาก
6	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.38	0.50	ปานกลาง
	ขั้นการตรวจสอบ (Check)	2.85	0.75	ปานกลาง
7	มีการตรวจสอบการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง หลักสูตรอาเขียน หลักสูตร เศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตรท้องถิ่น	3.19	0.98	ปานกลาง
8	มีการตรวจสอบการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	2.77	0.76	ปานกลาง
9	มีการตรวจสอบการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	2.58	0.50	ปานกลาง
	ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)	2.49	0.60	น้อย
10	มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง หลักสูตรอาเขียน หลักสูตร เศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตรท้องถิ่น ให้ เหมาะสม	2.58	0.64	ปานกลาง
11	มีการปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.46	0.58	น้อย
12	มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาตาม ผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ	2.42	0.58	น้อย
ภาพรวม		3.28	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่า ขั้นการวางแผน (Plan) และขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และ 3.82 ตามลำดับ ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีระดับการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	(N = 26)		ระดับ การปฏิบัติงาน
		μ	σ	
ขั้นการวางแผน (Plan)		3.62	0.49	มาก
13	มีการวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน	3.62	0.50	มาก
14	มีการวางแผน การพัฒนาการเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	3.54	0.51	มาก
15	มีการวางแผนการประเมินการใช้แผนการ จัดการเรียนการสอน	3.69	0.47	มาก
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)		3.45	0.60	ปานกลาง
16	ดำเนินการให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน	3.50	0.65	ปานกลาง
17	สนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการ สอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.46	0.65	ปานกลาง
18	การนำแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้	3.38	0.50	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	(N = 26)		ระดับ การบริการงาน
		μ	σ	
ขั้นการตรวจสอบ (Check)		2.62	0.49	ปานกลาง
19	มีการตรวจสอบ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน	2.69	0.47	ปานกลาง
20	มีการตรวจสอบ การสนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.62	0.50	ปานกลาง
21	มีการตรวจสอบการใช้แผนการจัดการเรียนการสอน	2.54	0.51	ปานกลาง
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)		2.42	0.58	น้อย
22	มีการปรับปรุงแก้ไข การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน ให้มีความเหมาะสม	2.38	0.57	น้อย
23	มีการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.46	0.58	น้อย
24	มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอน	2.42	0.58	น้อย
ภาพรวม		3.03	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 เมื่อพิจารณารายขั้นตอนพบว่า ขั้นการวางแผน (Plan) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และ 2.62 ตามลำดับ และขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล	(N = 26)		ระดับ การปฏิบัติงาน
		μ	σ	
ขั้นการวางแผน (Plan)		3.22	0.44	ปานกลาง
25	มีการวางแผนการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล	3.19	0.40	ปานกลาง
26	มีการวางแผนการสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล	3.19	0.40	ปานกลาง
27	มีการวางแผนการจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	3.15	0.46	ปานกลาง
28	มีการวางแผนการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.35	0.49	ปานกลาง
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)		3.22	0.32	ปานกลาง
29	จัดให้มีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล	3.58	0.50	มาก
30	มีการสร้างและปรับปรุง เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	3.00	0.00	ปานกลาง
31	มีการจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	2.92	0.27	ปานกลาง
32	มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.38	0.50	ปานกลาง
ขั้นการตรวจสอบ (Check)		2.63	0.48	ปานกลาง
33	มีการตรวจสอบการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล	2.73	0.45	ปานกลาง
34	มีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	2.54	0.51	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล	(N = 26)		ระดับ การปฏิบัติงาน
		μ	σ	
35	มีการตรวจสอบการติดตาม การจัดทำเอกสาร การวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	2.50	0.51	น้อย
36	มีการตรวจสอบการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.73	0.45	ปานกลาง
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)		2.14	0.48	น้อย
37	มีการปรับปรุงแก้ไข การวัดผลประเมินผลให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล	2.04	0.60	น้อย
38	มีการปรับปรุงแก้ไข การสร้างและปรับปรุง เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ให้มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ	2.08	0.39	น้อย
39	มีการปรับปรุงแก้ไข การจัดทำเอกสารการวัดผล และประเมินผลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	2.15	0.46	น้อย
40	นำผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	2.31	0.47	น้อย
ภาพรวม		2.87	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่าขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22, 3.22 และ 2.63 ตามลำดับ และขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา		(N = 26)		ระดับ การปฏิบัติงาน
			μ	σ	
ขั้นการวางแผน (Plan)			3.47	0.54	ปานกลาง
41	มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน		3.88	0.77	มาก
42	มีการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา		3.38	0.50	ปานกลาง
43	มีการวางแผนการประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง		3.15	0.37	ปานกลาง
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)			3.49	0.49	ปานกลาง
44	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน		4.00	0.69	มาก
45	ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ		3.38	0.50	ปานกลาง
46	มีการประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง		3.08	0.27	ปานกลาง
ขั้นการตรวจสอบ (Check)			2.38	0.53	น้อย
47	มีการตรวจสอบการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน		2.62	0.70	ปานกลาง
48	มีการตรวจสอบการนิเทศภายในสถานศึกษา		2.19	0.40	น้อย
49	มีการตรวจสอบการประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษา		2.35	0.49	น้อย
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)			2.50	0.59	น้อย
50	มีการปรับปรุงแก้ไข คณะกรรมการนิเทศภายในให้มีความเหมาะสม		3.19	0.49	ปานกลาง
51	มีการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม		2.12	0.65	น้อย
52	มีการปรับปรุงแก้ไข การประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษา		2.19	0.63	น้อย
ภาพรวม			2.96	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่าขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และ 3.49 ตามลำดับ และขั้นการตรวจสอบ (Check) ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 และ 2.50 ตามลำดับ



ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

สภาพการบริหาร งานวิชาการ	(N = 26)								ภาพรวม		แปลผล
	การวางแผน (Plan)		การปฏิบัติ ตามแผน (Do)		การตรวจสอบ (Check)		การปรับปรุง แก้ไข (Act)				
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	
1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	3.99	0.45	3.78	0.55	2.85	0.75	2.49	0.60	3.28	0.59	ปานกลาง
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.62	0.49	3.45	0.60	2.62	0.49	2.42	0.58	3.03	0.54	ปานกลาง
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.22	0.44	3.22	0.32	2.63	0.48	2.42	0.48	2.87	0.50	ปานกลาง
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.47	0.54	3.49	0.49	2.38	0.53	2.50	0.59	2.96	0.54	ปานกลาง
ภาพรวม	3.57	0.48	3.48	0.49	2.62	0.56	2.46	0.56	3.04	0.54	ปานกลาง
แปลผล	มาก		ปานกลาง		ปานกลาง		น้อย				

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานของแต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนการวางแผน (Plan) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และ 2.62 ตามลำดับ และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA แยกเป็นแต่ละด้าน นำเสนอ ดังตารางที่ 4.7 – 4.10

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการสรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 คำร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ			
ปัญหา	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
1. มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามนโยบายของ สพฐ. ทำให้สถานศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาใหม่อยู่ตลอดเวลา	34.88	1. ควรมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทั้งหมดทีเดียวกัน มากกว่าเปลี่ยนแปลงบางส่วน	23.26
2. หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ทำให้คณะครูเกิดความไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร	23.26	2. ให้คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้	20.93
3. หลักสูตรสถานศึกษาบางหัวข้อยังไม่ค่อยสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นักเรียนและชุมชน	53.49	3. ควรวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนนักเรียน ชุมชน อย่างชัดเจน แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปปรับใช้หลักสูตร	27.90
4. หลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงเท่าที่ควร	23.26		

ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA จากแบบสอบถามผู้วิจัยทำการสรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ			
ปัญหา	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้บางรายวิชาไม่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา และบางแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง สอนไม่ทัน ไม่ครบถ้วน	11.62	1. ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา นักเรียนและชุมชน	9.30
2. ครูใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนไม่หลากหลาย	32.56	2. ครูผู้สอนใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	23.25

ด้านการวัดผลประเมินผล

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA จากแบบสอบถามผู้จัดทำกรสรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ			
ปัญหา	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
1. มีการวัดประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบมากเกินไป	30.23	1. ควรมีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายวิธี	18.60
2. การวัดประเมินผลนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนโดยใช้แบบวัดผลประเมินผลเดียวกัน	13.95	2. ควรมีการวัดผลประเมินผลโดยใช้แบบวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพราะนักเรียนแต่ละกลุ่มมีการเรียนรู้ที่ต่างกัน เช่น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	9.30
3. ครูใช้กระบวนการวัดผลประเมินผลที่ไม่หลากหลาย	37.21	3. ครูควรใช้กระบวนการวัดผลประเมินที่หลากหลาย	23.25

ด้านการนิเทศการศึกษา

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA จากแบบสอบถามผู้จัดทำการสรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าร้อยละของประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ			
ปัญหา	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
1. การนิเทศชั้นเรียนไม่มีกรนิเทศอย่างสม่ำเสมอ	32.56	1. ควรมีการนิเทศชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน	23.25

ตอนที่ 2 ผลการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

การวิเคราะห์ผลการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ผู้วิจัยจะนำเสนอแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านริมใต้ 2) โรงเรียนบ้านแม่สา 3) โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า ส่วนที่ 2 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านริมใต้ 2) โรงเรียนบ้านแม่สา 3) โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) โรงเรียนบ้านริมใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จากการสัมภาษณ์โรงเรียนบ้านริมใต้ (ผู้อำนวยการโรงเรียน, หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ, สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2562) สรุปได้ดังนี้

โรงเรียนบ้านริมใต้มีแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบ 2D² 2 M² เป็นรูปแบบที่ใช้หลักการและทฤษฎีการบริหารการปฏิรูปการศึกษาโดยนำมาเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนา (D1) คือ การพัฒนาสถานศึกษาโดยแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย 1)การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารงานงบประมาณ 4) การบริหารงานทั่วไป การปฏิบัติ (D2) คือ กระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยยึดหลักวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการทำงาน การกำกับติดตาม (M1) คือ การนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยอาศัยหลักการและกระบวนการของวงจรคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับใช้หลักการนิเทศติดตามแบบกัลยามิตร และนำไปสู่การนิเทศโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 และขวัญกำลังใจ (M2) คือ ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ทำให้แก้ปัญหาและพัฒนางานให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพจริงของโรงเรียนได้ ครูที่รับการนิเทศมีความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ จนเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน รับผิดชอบต่อหน้าที่และประสิทธิภาพของตนเอง ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งการปฏิบัติงานสอน และงานพิเศษอย่างเต็มความสามารถ บุคลากรได้รับการยกย่องชมเชย จนเกิด

ขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติจริง สามารถสรุปองค์ความรู้และได้รับการส่งเสริม ความสามารถทางวิชาการสู่ความเป็นเลิศในระดับเครือข่าย ระดับเขต ระดับภาค ระดับชาติ ในการดำเนินงานโดยใช้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบของ ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคคลีแลนด์ (McClelland, 2559) ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการความผูกพัน และความต้องการอำนาจ

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) มีการประชุมชี้แจงนโยบาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปีการศึกษา แต่งตั้งครูผู้สอนรับผิดชอบในการจัดทำ หลักสูตรของแต่ละกลุ่มสาระ วางแผนการจัดทำหลักสูตร การกำหนดการส่งหลักสูตร วางแผน กำกับติดตามหลักสูตร ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ประชุมรับนโยบายการจัดการเรียนการสอน แบ่งหน้าที่คณะครูรับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เชิญศึกษานิเทศก์มาให้ความรู้ และแนว ปฏิบัติในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คณะครูร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครูวิชาการ และศึกษานิเทศก์เป็น ผู้ตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากคำแนะนำ ของครูผู้สอน หัวหน้างานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และจากผลการประเมิน การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนการสอน ขั้นการวางแผน (Plan) ประชุมชี้แจงคณะครู วางแผนการเรียนการสอนโดยให้คณะครูสอนตรงตามวิชาเอกของตนเอง วางแผนการสอนของแต่ละ ระดับชั้นเรียน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ครูผู้สอนสอนในรายวิชาที่ตรงเอก โดยแบ่งระดับ การสอน ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.3) ให้ครูประจำชั้นสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย รายวิชาอื่น ๆ เวียนครูผู้สอน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) มีการจัดการเรียนการสอนแบบเวียนครูผู้สอน ในแต่ละรายวิชาครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศกำกับกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม ช่วงเวลาของปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการบันทึกการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ตามแบบนิเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นเดียวกัน หัวหน้างานวิชาการ และ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยทำการนิเทศกำกับติดตามในภาคเรียนละ 2 ครั้ง คือ ช่วงต้นภาคเรียนและ ช่วงปลายภาคเรียน ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการจัดการเรียน การสอนใน แต่ละรายวิชาตามคำแนะนำของครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นเดียวกัน หัวหน้างานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านการวัดผลประเมินผล ขั้นการวางแผน (Plan) ประชุมวางแผนงานวัดผลประเมินผล วางแผนการจัดทำปฏิทินวัดผลประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการงานวัดผลประเมินผล วางแผนการจัดทำเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ครูจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนทำการวัดผลประเมินผลตามปฏิทินงานวัดผลประเมินผล โดยแบ่งการวัดผลออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงกลางภาคเรียน และช่วงปลายภาคเรียน ขั้นการตรวจสอบ (Check) ครูผู้สอนนำเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่ออกแบบในแต่ละรายวิชาให้หัวหน้างานวิชาการตรวจสอบความถูกต้อง และอนุมัติใช้เครื่องมือ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) ครูผู้สอนปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวัดผลประเมินผลตามคำแนะนำของครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน และหัวหน้างานวิชาการ

ด้านการศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) แต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษา วางแผนการจัดทำปฏิทินการศึกษา วางแผนการนิเทศการศึกษา วางแผนการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) หัวหน้างานวิชาการหรือผู้บริหารสถานศึกษาทำการนิเทศตามแผนการนิเทศการศึกษาตรงตามปฏิทินการนิเทศ โดยแบ่งการนิเทศออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ต้นภาคเรียนเป็นการนิเทศเกี่ยวกับความพร้อมของชั้นเรียน เช่น สภาพแวดล้อมของห้องเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกในชั้นเรียน เป็นต้น ช่วงที่ 2 ช่วงกลางภาคเรียนเป็นการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และมีการบันทึกการนิเทศแต่ละชั้นเรียนไว้เป็นหลักฐานตามแบบการนิเทศ ขั้นการตรวจสอบ (Check) หัวหน้างานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาทำการติดตามตรวจสอบการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในแต่ละช่วงชั้นตามปฏิทินการนิเทศและการบันทึกการนิเทศในแบบการนิเทศ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) ครูผู้สอนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของแต่ละห้องเรียนตามคำแนะนำของครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นเดียวกัน หัวหน้างานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา

2) โรงเรียนบ้านแม่สา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จากการสัมภาษณ์โรงเรียนบ้านแม่สา (ผู้อำนวยการโรงเรียน, หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ, สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2562) สรุปได้ดังนี้

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา จัดทำเนื้อหาตามกลุ่มสาระ กำหนดวิธีการวัดผลประเมินผล แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดหน้าที่ งบประมาณ เพื่อดำเนินการด้านการจัดทำหลักสูตร ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบท

ของสถานศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์องค์กร ขึ้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ขึ้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการดำเนินงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างลงมือปฏิบัติ เป็นการประเมินหลักสูตร มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ความสำเร็จของหลักสูตร จุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องและเป็นหลักสูตรที่พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ดีที่สุด

ด้านการจัดการเรียนการสอน ขึ้นการวางแผน (Plan) กำหนดให้ครูผู้สอน สอนตรงวิชาเอก ความรู้และความสามารถ มีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำกำหนดการสอน จัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน และจัดส่งก่อนสอนทุกวันศุกร์ ขึ้นการปฏิบัติตามแผน (Do) กำหนดให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ ที่ผ่านการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำกำหนดการสอน โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ขึ้นการตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการแนะนำและแก้ไขปัญหาลักษณะต่างๆร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนระหว่างการนิเทศ และการทำจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามาสะท้อนในการประชุม ขึ้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการวัดผลประเมินผล ขึ้นการวางแผน (Plan) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมิน ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการวัดผล เพื่อนำมาวิเคราะห์ จัดทำแบบวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน สนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ขึ้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินการ เพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป ระหว่างปฏิบัติมีการปรับปรุงแก้ไข การทำงานตลอดเวลา เพื่อให้การปฏิบัติดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ ขึ้นการตรวจสอบ (Check) มีการตรวจสอบระหว่างปฏิบัติ การปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องของเครื่องมือวัดผล วิธีการวัดผล ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนมีการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ขึ้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผล ให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และย้อนกลับไปวางแผนลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขเป็นวงจรการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

ด้านการนิเทศการศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศ จัดลำดับตามความสำคัญของการนิเทศ เช่น ช่วงต้นปีการศึกษาจะนิเทศ “ห้องเรียนนำอยู่” เพื่อตรวจสอบความพร้อมของห้องเรียนและนิเทศติดตาม “ครูสอนดี” หลังจากเปิดเรียนไปได้ระยะหนึ่ง การกำหนดแนวทางการนิเทศร่วมกัน กำหนดระยะเวลา งบประมาณสนับสนุน จัดทำเครื่องมือการนิเทศ โดยมีการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนก่อนนำไปใช้ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาที่เพียงพอ ขั้นการตรวจสอบ (Check) กำหนดรอบการนิเทศ มีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามผลการนิเทศ และการวางแผนการนิเทศต่อไป การปรับปรุงเครื่องมือนิเทศ และการจัดเก็บข้อมูลจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีการนำมาใช้

3) โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จากการสัมภาษณ์โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า (ผู้อำนวยการ โรงเรียน, หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ, สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2562) สรุปได้ดังนี้

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประชุมวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแบ่งหน้าที่มอบหมายงาน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การจัดอบรมให้ความรู้ครู บุคลากร เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยเชิญศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานต้นสังกัดมาเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) คณะครูนำหลักสูตรกลุ่มสาระแต่ละสาระที่ทำส่งให้หัวหน้าวิชาการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วง ๆ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) หัวหน้างานวิชาการรวบรวมหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ นำมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนการสอน ขั้นการวางแผน (Plan) จัดประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอนแก่คณะครู ชี้แจงหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) คณะครูออกแบบการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ขั้นการตรวจสอบ (Check) หัวหน้าวิชาการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน อนุมัติให้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) หัวหน้างานวิชาการ หรือหัวหน้ากลุ่มสาระติดตามนิเทศ ปรับปรุงแก้ไขการใช้แผนการจัดการเรียนการสอน

ด้านการวัดผลประเมินผล ขั้นการวางแผน (Plan) ประชุมวางแผนงานวัดผลประเมินผล วางแผนการจัดทำคู่มือการวัดผลประเมินผล วางแผนปฏิทินวัดผลประเมินผล ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่

หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ขั้นการตรวจสอบ (Check) หัวหน้างานวิชาการตรวจสอบ เครื่องมือวัดผลประเมินผล และอนุมัติเครื่องมือให้ครูผู้สอนนำไปวัดผลประเมินผล ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) ครุณาผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผลประเมินผลร่วมกับหัวหน้างานวิชาการ หรือผู้บริหาร เพื่อไปพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านนิเทศการศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) มีการประชุมวางแผนการนิเทศการศึกษา ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จัดทำปฏิทินการนิเทศ ขั้นการตรวจสอบ (Check) หัวหน้าวิชาการ หรือผู้บริหาร ติดตามตรวจสอบการนิเทศ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) คณะครุณาผลการนิเทศที่ได้จากหัวหน้าวิชาการ หรือผู้บริหาร มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

สรุปผลจากการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) มีแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดังนี้

ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) มีการประชุมวางแผน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระ แต่งตั้งคณะทำงาน และงบประมาณ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการดำเนินงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างลงมือปฏิบัติการ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการปรับปรุงจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนการสอน ขั้นการวางแผน (Plan) กำหนดให้ครูผู้สอน สอนตรงตามวิชาเอก มีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) กำหนดให้ครูผู้สอน

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการแนะนำและแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคต่างๆร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนระหว่างการนิเทศ และเก็บข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ด้านการวัดผลประเมินผล ขั้นการวางแผน (Plan) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมิน ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการวัดผล เพื่อนำมาวิเคราะห์ จัดทำแบบวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการดำเนินงาน และระหว่างการปฏิบัติมีการปรับปรุงแก้ไข การทำงานตลอดเวลา เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการตรวจสอบระหว่างปฏิบัติ การปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม มีความสอดคล้องของเครื่องมือวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผล มีการตรวจสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และย้อนกลับไปวางแผนลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอดเวลา

ด้านการนิเทศการศึกษา ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศ จัดลำดับตามความสำคัญของการนิเทศ การกำหนดแนวทางการนิเทศ กำหนดระยะเวลางบประมาณ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาที่เพียงพอ ขั้นการตรวจสอบ (Check) กำหนดกรอบการนิเทศ มีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามผลการนิเทศ และการวางแผนการนิเทศต่อไป การปรับปรุงเครื่องมือการนิเทศ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยจึงใช้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เป็นแนวทางในการยกย่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ขะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 2 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษา มีผลการสนทนากลุ่มตามสภาพปัญหา นำเสนอดังตารางที่ 4.11 – 4.14

ตารางที่ 4.11 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่	ผลการสนทนากลุ่มในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่
1. หลักสูตรสถานศึกษาบางหัวข้อยังไม่ค่อยสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นักเรียนและชุมชน 2. มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามนโยบายของสพฐ. ทำให้สถานศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาใหม่อยู่ตลอดเวลา	ขั้นการวางแผน (Plan) มีการประชุมวางแผน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระ แต่งตั้งคณะทำงาน และงบประมาณ	มีการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายชั้น ตอนพบว่า ขั้นการวางแผน (Plan) และขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีระดับการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่	ขั้นการวางแผน (Plan) การประชุมวางแผนควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระแต่งตั้งคณะทำงานและงบประมาณ

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู	ผลการสนทนากลุ่ม ในการเสนอแนะแนวทางการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู
	ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	ในระดับน้อย	ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติควรเก็บรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สถาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่จะปู	ผลการสนทนากลุ่ม ในการเสนอแนะแนวทางการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่จะปู
	ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการดำเนินงานจากการวิเคราะห์ ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างลงมือปฏิบัติ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีความ สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษา มีการปรับปรุงจุดที่ควร ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ถูกต้อง เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษา		ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การดำเนินงานจากการวิเคราะห์ ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างลงมือปฏิบัติ ควรประเมินหลักสูตรสถานศึกษามี ความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษา มีการปรับปรุงจุดที่ควร ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ถูกต้อง เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษา

ตารางที่ 4.12 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย	ผลการสนทนากลุ่มในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย
1. ครูใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนไม่หลากหลาย 2. การออกแบบการจัดการเรียนรู้บางรายวิชาไม่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา และบางแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง สอนไม่ทัน ไม่ครบตัวชี้วัด	ขั้นการวางแผน (Plan) กำหนดให้ครูผู้สอน สอนตรงตามวิชาเอก มีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) กำหนดให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ	มีการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่า ขั้นการวางแผน (Plan) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย	ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดให้ครูผู้สอน สอนตรงตามวิชาเอก มีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) กำหนดให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้	ผลการสนทนากลุ่ม ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้
	ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการแนะนำและแก้ไข ปัญหาอุปสรรคต่างๆร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารกับครูผู้สอนระหว่างการนิเทศและ เก็บข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จุดเด่น จุด ที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกัน วางแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ให้มี ประสิทธิภาพดียิ่งดี		ขั้นการตรวจสอบ (Check) การนิเทศติดตามการจัดการเรียน การสอนควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีการ แนะนำและแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน ระหว่างการนิเทศ และเก็บข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การเก็บรวบรวมข้อมูลควรนำ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมา ร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งดี

ตารางที่ 4.13 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่	ผลการสนทนากลุ่มในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่
1. ครูใช้กระบวนการวัดผลประเมินผลที่ไม่หลากหลาย 2. มีการวัดประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบมากเกินไป	ขั้นการวางแผน (Plan) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมิน ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการวัดผล เพื่อนำมาวิเคราะห์ จัดทำแบบวัดผล ประเมินผล ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทำงาน และระหว่างการทำงานมีการปรับปรุงแก้ไขการทำงานตลอดเวลา	มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากขั้นตอน พบว่า ขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย	ขั้นการวางแผน (Plan) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมินควรนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการวัดผลมาวิเคราะห์ จัดทำแบบวัดผล ประเมินผล ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล กำหนดระยะเวลาการ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทำงาน และระหว่างการทำงานมาปรับปรุงแก้ไขการทำงานตลอดเวลา

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้	ผลการสนทนากลุ่ม ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้
	เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีการตรวจสอบระหว่างปฏิบัติ การ ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม มี ความสอดคล้องของเครื่องมือวัดผล ประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผล มี การตรวจสอบความรู้ ความสามารถของ ผู้เรียนและปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไป ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผล ประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่ เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง		เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบระหว่างการ ปฏิบัติงานควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้ ถูกต้องเหมาะสม มีความสอดคล้องของ เครื่องมือวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผล ประเมินผล มีการตรวจสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและปรับปรุง แก้ไขตลอดเวลา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไป ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู	ผลการสนทนากลุ่ม ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู
	และย้อนกลับไปวางแผนลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขอยู่ ตลอดเวลา		มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและ ย้อนกลับไปวางแผนลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขอยู่ ตลอดเวลา

ตารางที่ 4.14 เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่	ผลการสนทนากลุ่มในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่
1. การนิเทศชั้นเรียนไม่มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ	ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศ จัดลำดับตามความสำคัญของการนิเทศ การกำหนดแนวทางการนิเทศ กำหนดระยะเวลา งบประมาณ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาที่เพียงพอ ขั้นการตรวจสอบ (Check) กำหนดกรอบการนิเทศ มีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป	มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากขั้นตอน พบว่า ขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และขั้นการตรวจสอบ (Check) ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย	ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศควรมีการจัดลำดับตามความสำคัญของการนิเทศ การกำหนดแนวทางการนิเทศ กำหนดระยะเวลา งบประมาณ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรมีการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอในการนิเทศการศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) การกำหนดกรอบการนิเทศควรมีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	สถาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่	ผลการสนทนากลุ่ม ในการเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่
	ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ตามผลการนิเทศ และการวางแผนการ นิเทศต่อไป การปรับปรุงเครื่องมือนิเทศ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ		ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) ควรปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ตามผลการนิเทศ และการวางแผนการ นิเทศต่อไป การปรับปรุงเครื่องมือนิเทศ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครู โรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ และการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

1.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย และขั้นการตรวจสอบ (Check) มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอยู่บ่อยครั้งทำให้คณะครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรบางหัวข้อไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา นักเรียน และชุมชน ขาดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงเท่าที่ควร

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า สภาพการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับปานกลาง โดยขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย และขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้บางรายวิชาไม่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา นักเรียน และชุมชน แผนการจัดการเรียนรู้บางแผนไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ครูใช้สื่อการสอนไม่หลากหลาย

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า สภาพการบริหารงานด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับปานกลาง โดยขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย และขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้นการตรวจสอบ (Check) มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ ครูใช้กระบวนการวัดผลประเมิน แบบวัดผลประเมินไม่หลากหลาย การใช้แบบวัดผลประเมินแบบเดียวกันกับทุกนักเรียนหลายกลุ่ม

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับปานกลาง โดยขั้นการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย และขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ สถานศึกษาขาดการนิเทศการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA เป็นข้อมูลที่สรุปจากการสัมภาษณ์ของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ปัญหาที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมวิพากษ์แนวทางทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางทางการบริหารงานด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การประชุมวางแผนควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดควิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระ

แต่งตั้งคณะทำงาน และงบประมาณ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติควรเก็บรวบรวมข้อมูล จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การดำเนินงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างลงมือปฏิบัติควรประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการปรับปรุงจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน แนวทางทางการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดให้ครูผู้สอน สอนตรงตามวิชาเอก มีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) กำหนดให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีการแนะนำและแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนระหว่างการนิเทศ และเก็บข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การเก็บรวบรวมข้อมูลควรนำจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล แนวทางทางการบริหารงานด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมินควรนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการวัดผลมาวิเคราะห์ จัดทำแบบวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล กำหนดระยะเวลาการ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการดำเนินงาน และระหว่างการปฏิบัติตามปรับปรุงแก้ไขการทำงานตลอดเวลา เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติงานควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม มีความสอดคล้องของเครื่องมือวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผล มีการตรวจสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ขั้นการปรับปรุง

แก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และย้อนกลับไปวางแผนลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอดเวลา

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางทางการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศควรมีการจัดลำดับตามความสำคัญของการนิเทศ การกำหนดแนวทางการนิเทศ กำหนดระยะเวลา งบประมาณ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ควรมีการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอในการนิเทศการศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) การกำหนดกรอบการนิเทศควรมีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) ควรปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามผลการนิเทศ และการวางแผนการนิเทศต่อไป การปรับปรุงเครื่องมือนิเทศ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

จากการวิจัย การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ผลการวิจัยการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ครั้งนี้ พบว่ามีข้อสังเกตที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

1.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา สภาพการบริหารงานด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าน้อยที่สุดของระดับการปฏิบัติงานน้อย คือ การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาตามผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูยังขาดทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามที่ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, น. 98) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรจะประสบผลได้นั้นต้องอาศัยผู้มีความรู้ด้านหลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งเป็นผู้มีบทบาทด้านการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาด้านวิชาการและเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัด

การศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของศรีไพร ใจเกล้า (2550) วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแกนกลางทำให้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนภูซางวิทยาคม มีการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน สภาพการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดของระดับการปฏิบัติงานน้อย คือ การปรับปรุงแก้ไข การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน ให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูยังขาดทักษะ กระบวนการ และการพัฒนากระบวนการในการจัดการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุณัฐชา ขวงคำ (2552) วิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอน คือ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรพิมล คำยอม (2557) วิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า แนวทางในการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมพัฒนาครูให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี ปลูกฝังคุณธรรม และร่วมกับการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล สภาพการบริหารงานด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดของระดับการปฏิบัติงานน้อย คือ มีการปรับปรุงแก้ไข การวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมิน และเกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับผลการศึกษาของรณสเสน ประสมศรี (2552) วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบสารสนเทศงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล โรงเรียนสิลาทองพิทยาสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล โรงเรียนสิลาทองพิทยาสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ด้วยกลยุทธ์การประชมเชิงปฏิบัติการ การอบรมเชิง ปฏิบัติการ และการนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตามกระบวนการพัฒนาระบบ 5 ขั้นตอน ทำให้บุคลากรสามารถจัดเก็บข้อมูล การค้นหาข้อมูล การรายงานข้อมูล การสืบค้นข้อมูล ได้ทันเวลา ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ส่งผล ต่อความพึงพอใจของผู้ใช้ในด้านรูปแบบ และการมีระบบ สารสนเทศงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลที่ตรงตามที่ต้องการในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ เพื่อการวางแผนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุดดาวัลย์ อัฐนาถ (2557) วิจัยเรื่องสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวัดผลประเมินและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา สภาพการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษาของ โรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดของระดับการปฏิบัติงานน้อย คือ มีการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้บริหารและครูขาดทักษะ กระบวนการในการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษา ของสุณัฐชา ขวงคำ (2552) วิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการนิเทศการเรียนการสอน คือ การจัดทำ แผนการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการนิเทศ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรสิทธิ์ วรรณพงษ์ (2552) วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานิเทศ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางแก้ไขปัญหานิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัญหานิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ นำนโยบาย ทั้งของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นแนวทาง ในการจัดทำแผน นิเทศการเรียนการสอน กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการนิเทศการเรียน การสอนโดยอิงจาก นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการในการกำหนด เครื่องมือในการประเมินผล การนิเทศ โดยให้มีคณะกรรมการจากทั้งครู ผู้บริหาร กรรมการ สถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ นำข้อมูลจากเครื่องมือในการประเมินผลการนิเทศเดิมมาปรับปรุง พัฒนาให้มีความชัดเจนและ ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ จัดทำปฏิทินการนิเทศ ให้กับผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศได้ รับทราบก่อนที่จะมีการปฏิบัติตามแผนตั้งคณะกรรมการสำรวจ วันเวลาที่ครูต้องการรับการนิเทศ เพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติงาน กำหนดให้มีการประชุม คณะกรรมการประเมินผลการนิเทศทั้งก่อน

วางแผน ระหว่างปฏิบัติและหลังจากการนิเทศ โดยให้มีตัวแทนจากหน่วยศึกษานิเทศก์ร่วมด้วย มอบหมายให้ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบการนิเทศ และการรายงานผลการนิเทศให้ผู้บริหารในระดับ เทศบาลทราบ ตั้งคณะกรรมการประเมิน การนิเทศภายในมาใช้เป็นแนวทางในการกระตุ้น สนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอน โดยให้มีคณะกรรมการจากคณะครู ผู้บริหาร ศึกษาานิเทศก์และ กรรมการสถานศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA เป็นข้อมูลที่สรุปจากการสัมภาษณ์ของโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ปัญหาที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมวิพากษ์แนวทางทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการบริหารงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การประชุมวางแผนควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระ แต่งตั้งคณะทำงาน และงบประมาณ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของ สถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติควรเก็บรวบรวมข้อมูล จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การดำเนินงานจาก การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมระหว่างลงมือปฏิบัติควรประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีความ สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการปรับปรุงจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดอกฟ้า ทัศเกตุ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือด้านการเรียน การสอน รองลงมา คือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้าน การวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติของผู้บริหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัย

และพัฒนา ส่วนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ในแต่ละด้านสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศภายในและด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ครูได้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน แนวทางทางการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดให้ครูผู้สอน สอนตรงตามวิชาเอก มีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) กำหนดให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้ โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีการแนะนำและแก้ไขปัญหาลงสู่ครูผู้สอนระหว่างนิเทศ และเก็บข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การเก็บรวบรวมข้อมูลควรนำจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐ คำมูล (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบัน ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและปฏิบัติการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรู้ เข้าใจหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการวัดผลประเมินผลก็ได้มีการวัดประเมินผลตาม สภาพจริง มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน มีการวิจัยเพื่อพัฒนา สื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการพัฒนาไปปรับใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างเต็ม ความสามารถ เต็มศักยภาพ และ สภาพปัญหา พบว่า ขาดบุคลากร ครูผู้สอนมีภาระงานมากเกินไป แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กควรมีเครือข่าย ควรลดภาระงานของครูผู้สอนลง และควรเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครูโดยการพัฒนาครู ผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการสาระการเรียนรู้

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล แนวทางทางการบริหารงานด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมินควรนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการวัดผลมาวิเคราะห์ จัดทำแบบวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการวัดผลประเมินผล กำหนดระยะเวลาการ ขึ้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการดำเนินงาน และระหว่างการปฏิบัติตามปรับปรุงแก้ไขการทำงานตลอดเวลา เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

ขั้นการตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติงานควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม มีความสอดคล้องของเครื่องมือวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผล มีการตรวจสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และย้อนกลับไปวางแผนลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพระมหาสุเมธา ธุระชัย (2550) ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนของคณะสงฆ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ควรคำนึงถึงการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินทั้งด้านผู้เรียนและด้านผู้สอน และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการประเมินตามสภาพจริงแก่ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางทางการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่จะปู อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA คือ ขึ้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศควรมีการจัดลำดับตามความสำคัญของการนิเทศ การกำหนดแนวทางการนิเทศ กำหนดระยะเวลา งบประมาณ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ขึ้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ควรมีการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอในการนิเทศการศึกษา

ขั้นการตรวจสอบ (Check) การกำหนดกรอบการนิเทศควรมีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) ควรปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามผลการนิเทศ และการวางแผนการนิเทศต่อไป การปรับปรุงเครื่องมือนิเทศ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิเชียร สันจันตา (2550) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การนิเทศภายใน ควรมีการวางแผน กำกับติดตามและดำเนินการนำผลการนิเทศเพื่อให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน

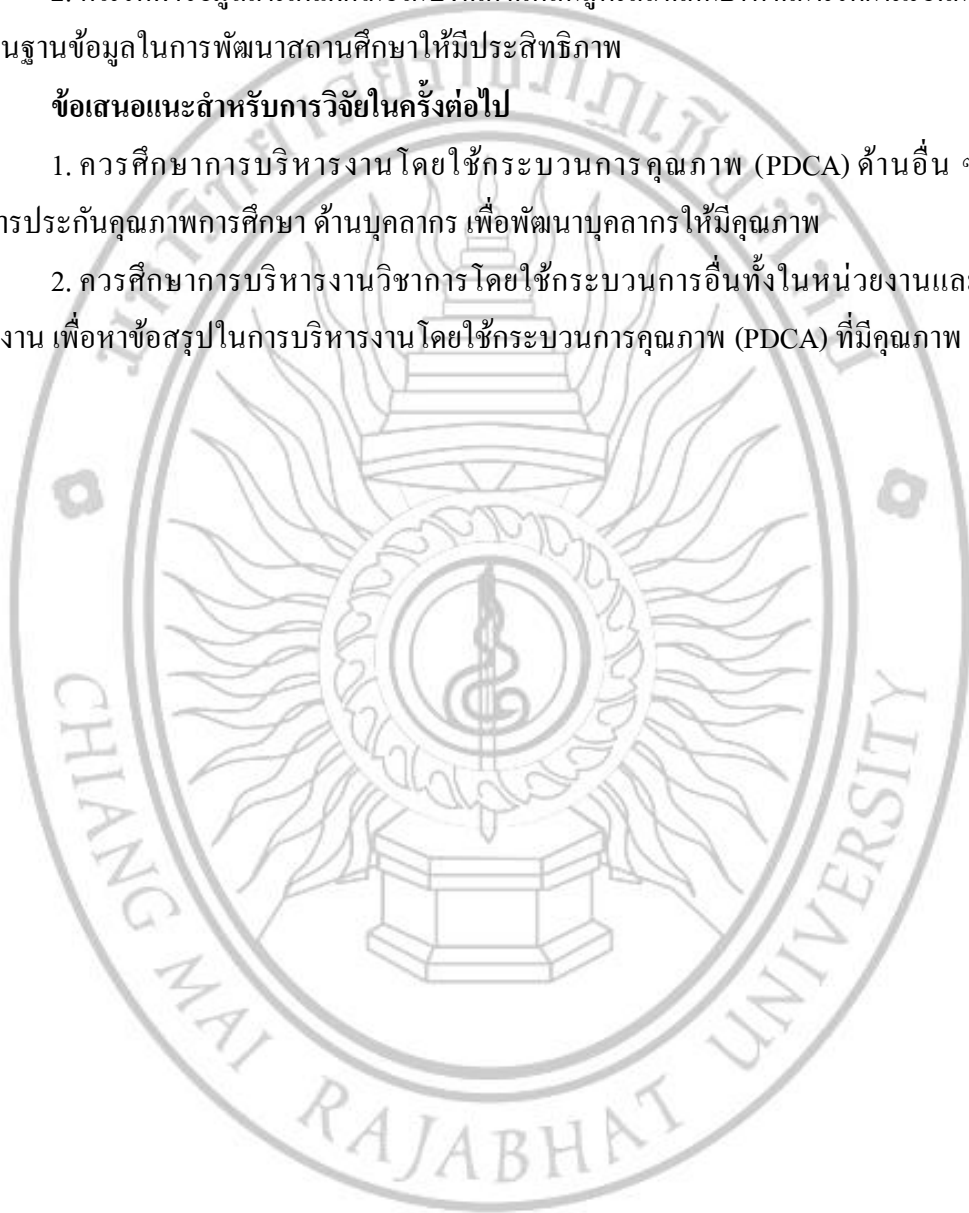
ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านวัดผลประเมินผล มาให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดผลประเมินผล
2. ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารงานโดยใช้กระบวนการคุณภาพ (PDCA) ด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านบุคลากร เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ
2. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการอื่นทั้งในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปในการบริหารงานโดยใช้กระบวนการคุณภาพ (PDCA) ที่มีคุณภาพ



บรรณานุกรม

- กาญจน์ โชติ และกิตติยา ทองแถมมาก. (2551). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด.
(การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ขวัญภา เจริญวัย. (2550). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายโครงการ
หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัททวิ.พรินท์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตพอชท์.
- ชัยรัตน์ ผิวชัยภูมิ, ธิติมา สุบิน และวิศณุ หวังดี. (2551). การศึกษาบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับกรมการสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตภาคเหนือตอนล่าง.
(การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร)
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ณัฐ คำมูล. (2552). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็กในเขต
อำเภอบึง จังหวัดพะเยา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย)
- ดอกฝ้าย ทศเกตุ. (2553). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่เมาะ
จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย)
- ทักษิณ อารยะจารุ. (2548). การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี)
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้า
- นรินทร์ เนาวประทีป. (2540). การควบคุมคุณภาพ. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. (สารนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)
- บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์.
- ประสิทธิ์ ดันมี. (2548). การพัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจร PDCA ของโรงเรียนบ้านวังรวก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมการพิมพ์.
- พรพิมล คำยอม. (2557). สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
- พระมหาสุเมธา ชูระชัย. (2550). สภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนของคณะสงฆ์โรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดสระบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)
- ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ. (2550). ทฤษฎีการบริหารการศึกษาและการบริหารการศึกษา. สืบค้นจาก
<https://sites.google.com/site/darunsitpattanarangsana/sara-na-ru/hlak-laea-thvsdi-brihar-kar-suksa>
- ภุริสา รัตนวิจิตร. (2554). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา)
- ยุกตนันท์ หวานน้ำ. (2553). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลอง
หลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- รตสเสน ประสมศรี. (2552). การพัฒนาระบบสารสนเทศงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล
โรงเรียนศิลาทองพิทยาสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร. (วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสารคาม)
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 3)
สงขลา: นาคิลป์โฆษณา.

- วรภัทร ภูเจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วิเชียร สันจันดา. (2550). *แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)
- ศรีไพร ใจกล้า (2552). *การบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา*. (การศึกษานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย)
- สมชาย ชูเลิศ. (2553). *การศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม)
- สมศักดิ์ ชูช่วง. (2551). *การศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุโขทัย เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม)
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- สัมมนา ธนนิษฐ์. (2556). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- สุนัฐชา ขวงคำ. (2552). *สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนเขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์)
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน
- อานวย มีสมทรัพย์. (2553). *การศึกษาศาภาพความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา)
- อุณากรณ ส่วนมะม่วง. (2553). *การศึกษาศาภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. (วิทยานิพนธ์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา).



ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวเกศรา ตุ่มคำ	
วัน เดือน ปีเกิด	30 มิถุนายน 2529	
ที่อยู่ปัจจุบัน	108 หมู่ 3 ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 - 2552	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สถิติประยุกต์) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
	พ.ศ. 2552 - 2553	ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยพายัพ
	พ.ศ. 2559 - 2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2552 – 2555	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2555 – 2558	ครูผู้ช่วย โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน
	พ.ศ. 2558 – 2560	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านแม่จะปู จังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านสะลงนอก ตำบลสะลง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
		สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2



ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา หมั่นแจ่ม อาจารย์ผู้สอนคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์สินี ชมพุกำ อาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. นายกำธร จันทรสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะลงนอก
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2



ภาคผนวก ข

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/๒.๖๖



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่แว

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวเกศรา ตุ่มคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA” โดยมี อาจารย์ ดร.สนธิ หาจตุรัส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยกำหนดทดลองใช้เครื่องมือในระหว่างวันที่ ๑๔ มกราคม - ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙



ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓.๐๑/๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ชะบู่

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวเกศรา ตุ่มคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA” โดยมี อาจารย์ ดร.สนิท หาจตุรัส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยกำหนดทดลองใช้เครื่องมือในระหว่างวันที่ ๑๔ มกราคม - ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฏฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙



ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว. ๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสายัณต์ กันธิยะ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านริมใต้

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวเกศรา ตุ่มคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุย อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA” โดยมี อาจารย์ ดร.สนธิ หาจตุรัส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลรัตน์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙



ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายธีรยุทธ บุญทอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่สา

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวเกศรา ตุ่มคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบุ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA” โดยมี อาจารย์ ดร.สนธิ หาจตุรัส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๓-๔๔๕๙๙๙



ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวนฤสรณ์ ทุบอแก้ว
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ยางห้า

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวเกศรา คู่มคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบุ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA” โดยมี อาจารย์ ดร.สนธิ หาดตุรัส เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในระหว่างวันที่ ๑-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนัฏฐ์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

ภาคผนวก ค

เครื่องมือเพื่อค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่

อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่

อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

คำชี้แจง

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง
นักเรียน โรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

1. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง
จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามตามสภาพความเป็นจริง เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้
ที่ความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวเกศรา ตุ่มคำ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

- ☐ ชาย
- ☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ 22 – 26 ปี
- ☐ 27 – 31 ปี
- ☐ 32 – 36 ปี
- ☐ 37 – 41 ปี
- ☐ มากกว่า 41 ปี

3. ตำแหน่ง

- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษา
- ☐ ผู้บริหาร
- ☐ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ
- ☐ ครู

4. วุฒิการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ สูงกว่าปริญญาโท
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ขะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ตามกระบวนการ PDCA

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ขะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ในแต่ละข้อคำถาม โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด



ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตรสถานศึกษา						
ขั้นการวางแผน (Plan)						
1	มีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรอาเซียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตรท้องถิ่น					
2	มีการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้					
3	มีการวางแผนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)						
4	ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรอาเซียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตรท้องถิ่น					
5	นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้					
6	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
ขั้นการตรวจสอบ (Check)						
7	มีการตรวจสอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรอาเซียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตรท้องถิ่น					
8	มีการตรวจสอบการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้					
9	มีการตรวจสอบการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน				
		5	4	3	2	1
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)						
10	มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรอาเซียน หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตรท้องถิ่น ให้เหมาะสม					
11	มีการปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
12	มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาตามผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
ขั้นการวางแผน (Plan)						
13	มีการวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน					
14	มีการวางแผน การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
15	มีการวางแผนการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนการสอน					
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)						
16	ดำเนินการให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน					
17	สนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
18	การนำแผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน				
		5	4	3	2	1
ขั้นการตรวจสอบ (Check)						
19	มีการตรวจสอบ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน					
20	มีการตรวจสอบ การสนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
21	มีการตรวจสอบการใช้แผนการจัดการเรียนการสอน					
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)						
22	มีการปรับปรุงแก้ไข การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ ทุกชั้นเรียน ให้มีความเหมาะสม					
23	มีการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
24	มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอน					
ด้านการวัดผลประเมินผล						
ขั้นการวางแผน (Plan)						
25	มีการวางแผนการวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล					
26	มีการวางแผนการสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล					
27	มีการวางแผนการจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
28	มีการวางแผนการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน				
		5	4	3	2	1
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)						
29	จัดให้มีการวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล					
30	มีการสร้างและปรับปรุง เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ					
31	มีการจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
32	มีการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ขั้นการตรวจสอบ (Check)						
33	มีการตรวจสอบการวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล					
34	มีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุง เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ					
35	มีการตรวจสอบการติดตาม การจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
36	มีการตรวจสอบการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)						
37	มีการปรับปรุงแก้ไขการวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล					
38	มีการปรับปรุงแก้ไข การสร้างและปรับปรุง เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ					
39	มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
40	นำผลการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านนิเทศการศึกษา						
ขั้นการวางแผน (Plan)						
41	มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน					
42	มีการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
43	มีการวางแผนการประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)						
44	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน					
45	ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
46	มีการประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง					
ขั้นการตรวจสอบ (Check)						
47	มีการตรวจสอบการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน					
48	มีการตรวจสอบการนิเทศภายในสถานศึกษา					
49	มีการตรวจสอบการประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษา					
ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)						
50	มีการปรับปรุงแก้ไข คณะกรรมการนิเทศภายในให้มีความเหมาะสม					
51	มีการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม					
52	มีการปรับปรุงแก้ไข การประเมินผล การนิเทศภายในสถานศึกษา					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานวิชาการ

คำชี้แจง ให้เขียนปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการตามกระบวนการ (PDCA)

ตามความคิดเห็นของท่าน

งานบริหารงาน วิชาการ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านหลักสูตร สถานศึกษา		
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอน		
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล		
4. ด้านการนิเทศ การศึกษา		

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามกระบวนการ (PDCA) ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

คำชี้แจง

ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 2

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการ ตามกระบวนการ (PDCA)

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการ

นางสาวเกศรา ตุ่มคำ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา☐ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ

3. โรงเรียน

☐ โรงเรียนบ้านริมใต้☐ โรงเรียนบ้านแม่สา☐ โรงเรียนบ้านแม่ยางห้า

ตอนที่ 2

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ตามกระบวนการ (PDCA)

1.ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

Plan (การวางแผน)

.....

.....

.....

.....

Do (การปฏิบัติตามแผน)

.....

.....

.....

.....

Check (การตรวจสอบ)

.....

.....

.....

.....

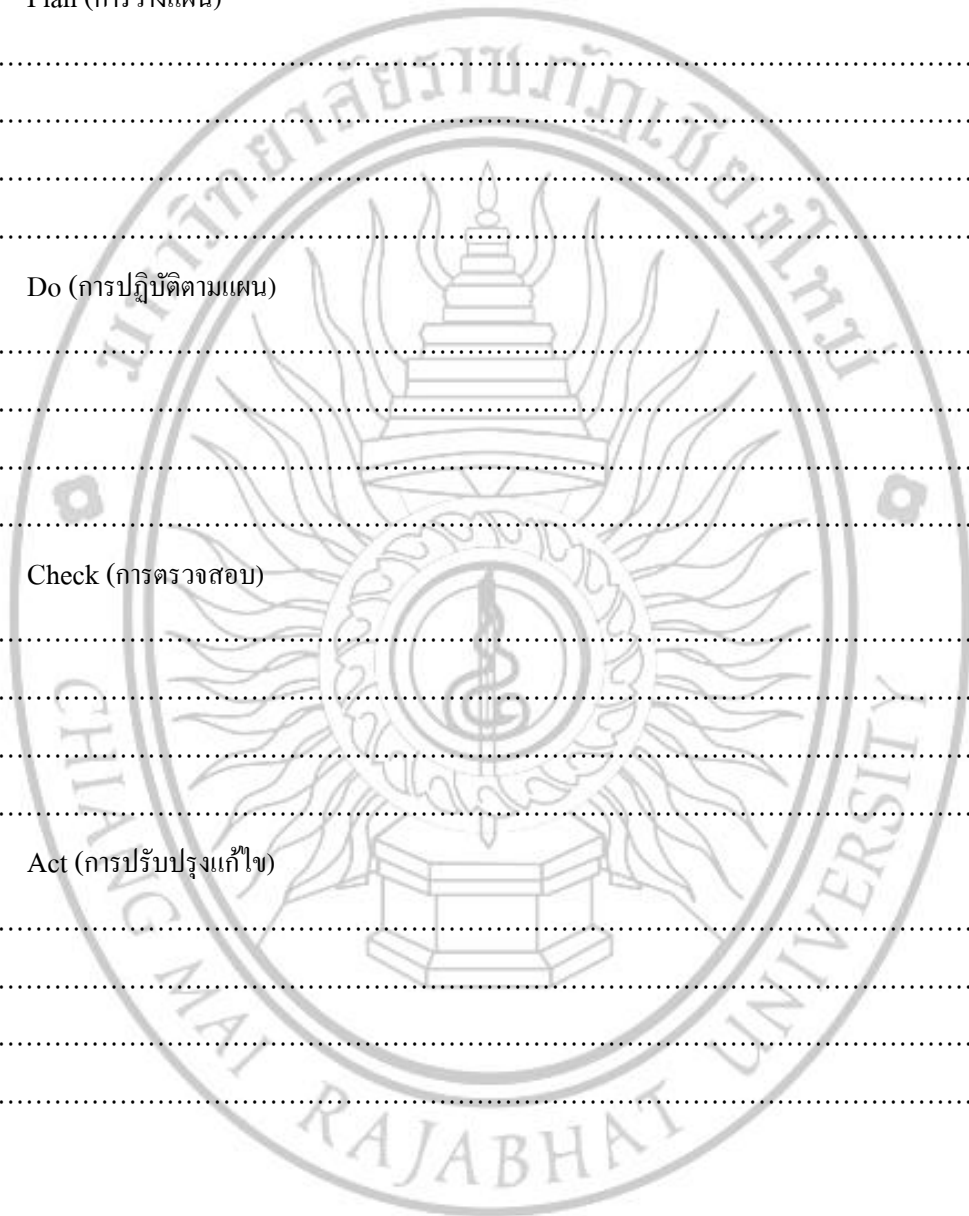
Act (การปรับปรุงแก้ไข)

.....

.....

.....

.....



2.ด้านการจัดการเรียนการสอน

Plan (การวางแผน)

.....

.....

.....

Do (การปฏิบัติตามแผน)

.....

.....

.....

Check (การตรวจสอบ)

.....

.....

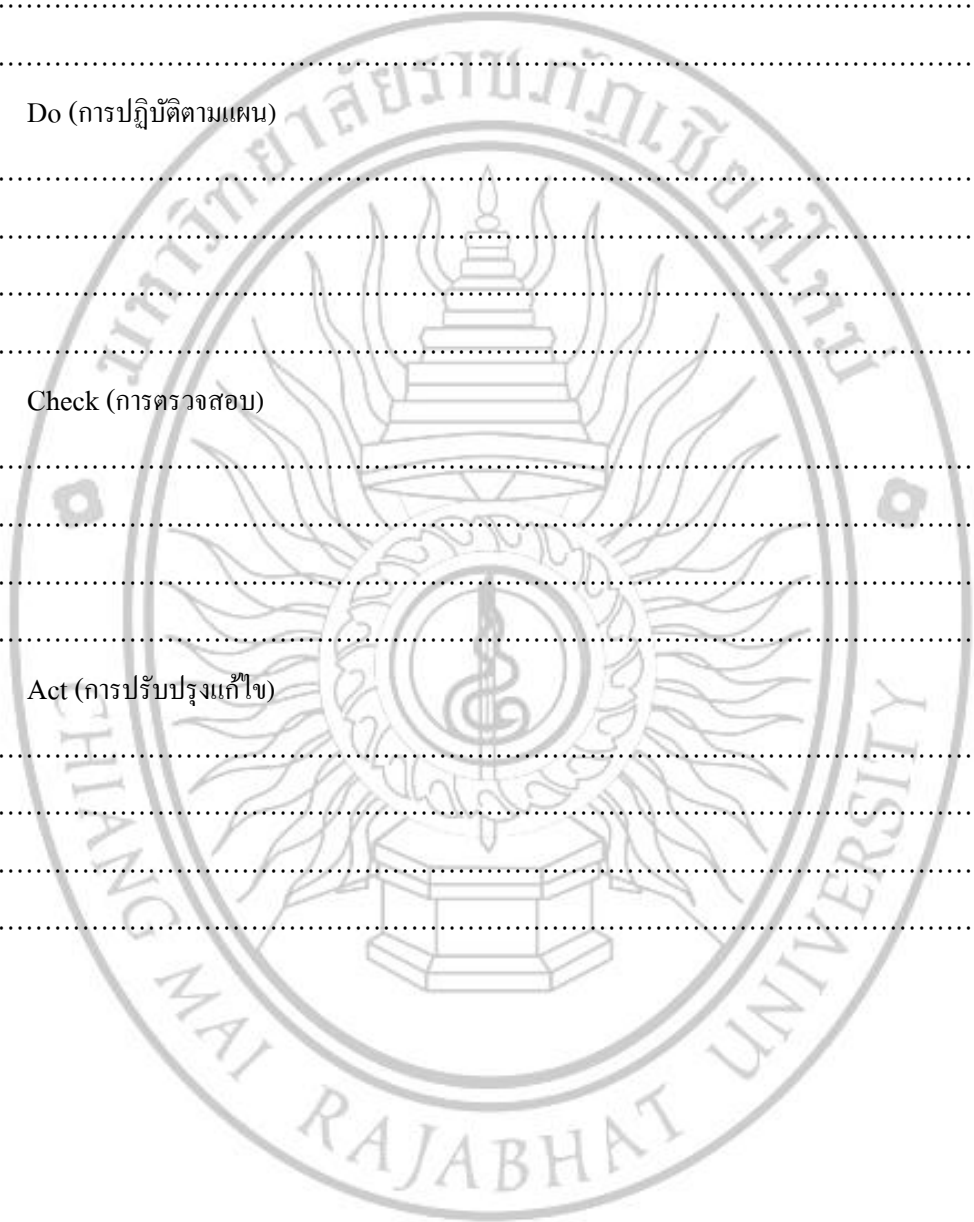
.....

Act (การปรับปรุงแก้ไข)

.....

.....

.....



3.ด้านการวัดผลประเมินผล

Plan (การวางแผน)

.....

.....

.....

Do (การปฏิบัติตามแผน)

.....

.....

.....

Check (การตรวจสอบ)

.....

.....

.....

Act (การปรับปรุงแก้ไข)

.....

.....

.....



4.ด้านการนิเทศการศึกษา

Plan (การวางแผน)

.....

.....

.....

Do (การปฏิบัติตามแผน)

.....

.....

.....

Check (การตรวจสอบ)

.....

.....

.....

Act (การปรับปรุงแก้ไข)

.....

.....

.....



แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรื่อง เสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้

อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

คำชี้แจง ผู้ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา
หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ และครู โรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง
จังหวัดเชียงใหม่

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

นางสาวเกศรา ตุ่มคำ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่



1. ผลการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

2. ผลการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

3. ผลการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

4. ผลการเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ด้านนิเทศการศึกษา

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ภาพการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA

